

Informacja o 9. Raporcie w sprawie spójności i rozporządzenie STEP

Komisja Europejska
Piotr Wolski

20 maja 2024

Sprawozdanie w sprawie spójności

- Sprawozdanie na temat spójności – to zobowiązanie traktatowe, publikowane co 3 lata
- Obrazuje postępy w osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej
- Opublikowane 27 marca 2024 r., dostępne online, w tym interaktywne mapy i dane na potrzeby wykresów i tabel. [Inforegio – dziewiąte sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej \(europa.eu\)](#)

Funkcja sprawozdawcza

1. Spójność gospodarcza
2. Spójność społeczna
3. Spójność i różnorodność terytorialna
4. Transformacja ekologiczna
5. Innowacje regionalne i transformacja cyfrowa
6. Transformacja demograficzna
7. Lepsze zarządzanie
8. Finanse publiczne, polityki krajowe i spójność
9. Wpływ polityki spójności

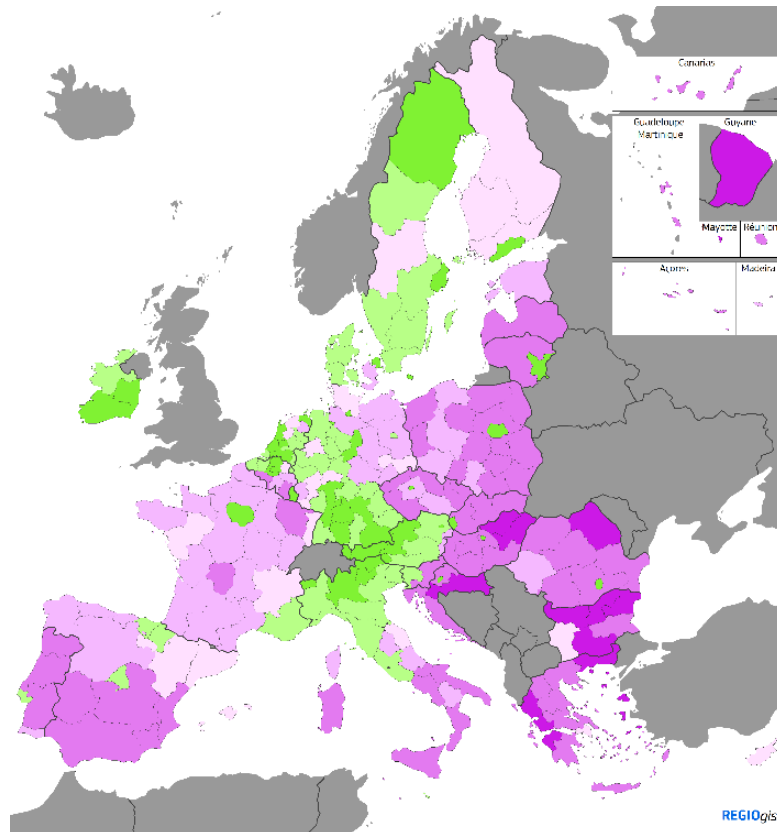
Funkcja komunikacyjna

- Podsumowanie ustaleń zawartych w sprawozdaniu
- Wyciąga wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności

Polityka spójności: wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność

- Polityka spójności wspiera regiony w czerpaniu korzyści z jednolitego rynku, wspierając inwestycje i współpracę
- Zapewniła silną pozytywną zmianę w państwach członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r.
  - PKB na mieszkańca z 52 % średniej UE w 2004 r. do 80 % w 2023 r. **PL z 51 % do 79 %**
  - Stopa bezrobocia spadła ze średnio 13 % do 4 %. **PL z 18 % do 4 %**
- Pełni kluczową rolę we wspieraniu inwestycji publicznych (średnio 13 % i 51 % inwestycji rządowych w słabiej rozwiniętych państwach członkowskich, w tym PL)
- Wnosi wkład w zdolności administracyjne i jakość zarządzania
- Jednak konwergencja w UE jest nierówna, niektóre regiony pozostają w tyle lub znajdują się w pułapce rozwojowej – pułapce średniego wzrostu.

PKB na mieszkańca i wzrost regionalny

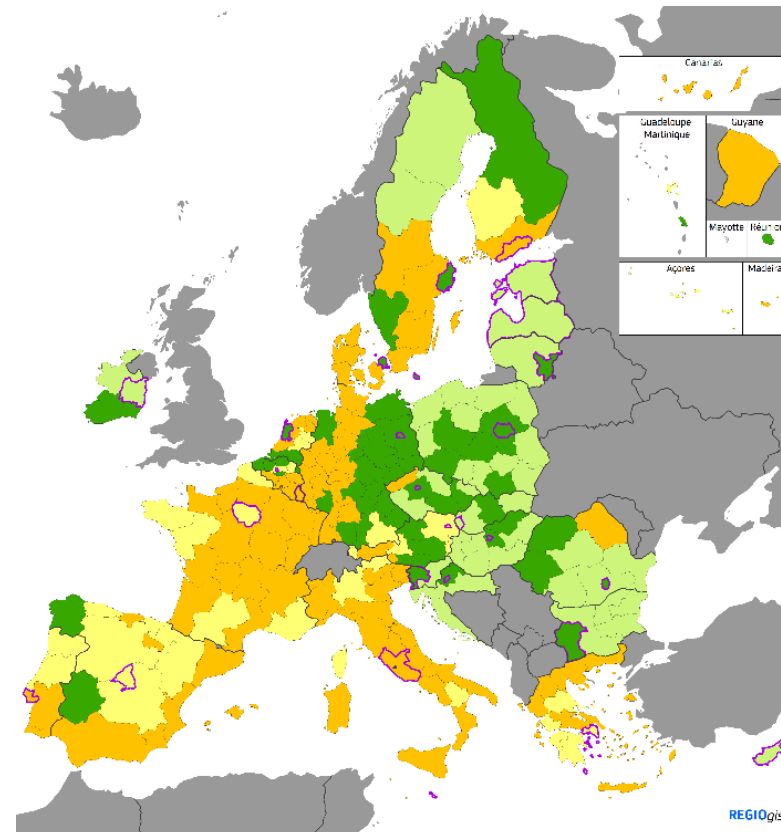
GDP per head (PPS), 2022

- Index, EU-27 = 100
- < 50
  - 50 - 75
  - 75 - 90
  - 90 - 100
  - 100 - 125
  - >= 125

Source: Eurostat (nama_10r_2gdpl)

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Regional growth of GDP per head compared to growth by Member State and in the EU, 2001-2021

- Category
- above EU average and above Member State average
  - above EU average and below or equal to Member State average
  - below EU average and above Member State average
  - below EU average and below or equal to Member State average
  - no data
  - capital regions

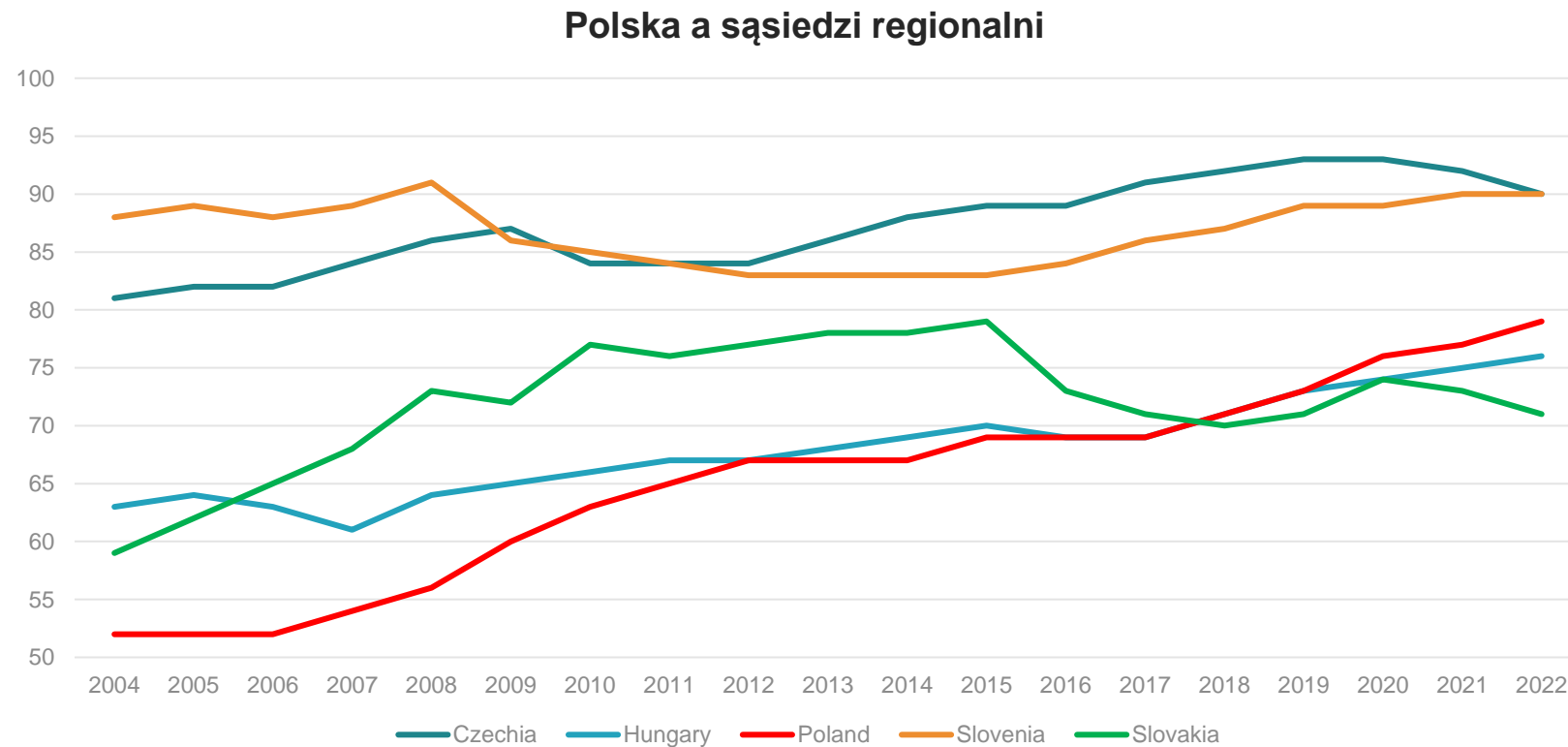
Source: IIG-REGIO based on JRC-ARXIS CO data

0 500 km

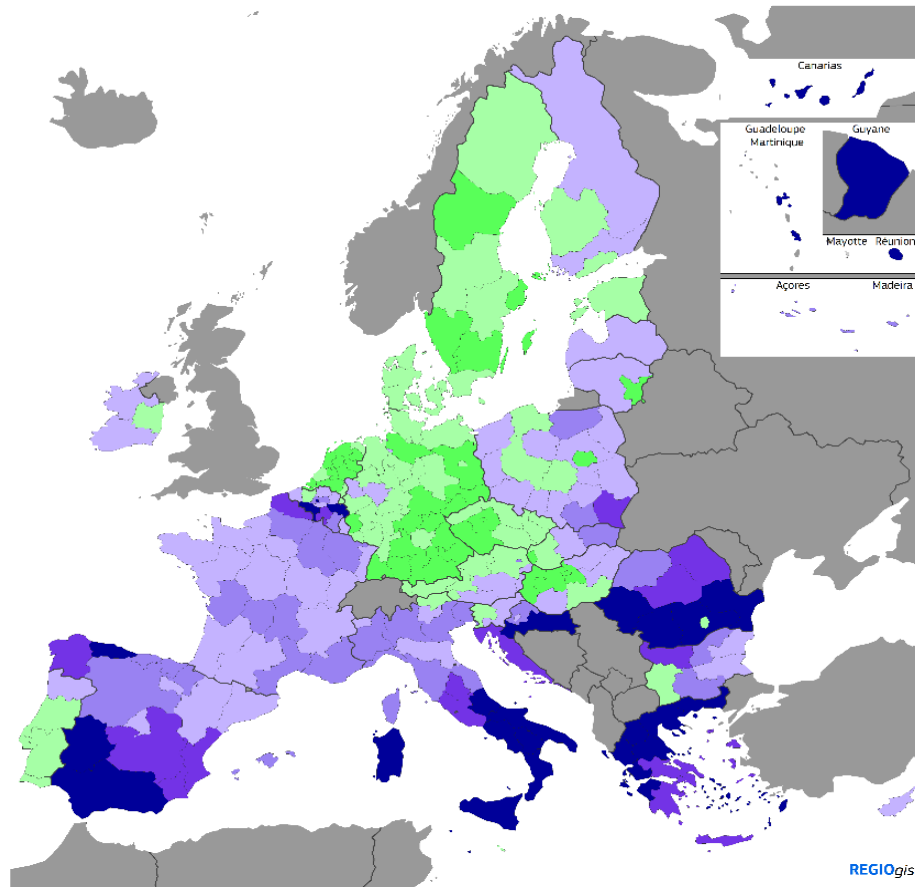
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Historia konwergencji w Polsce

Zmiany PKB na mieszkańca w stosunku do średniej UE-27

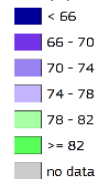

Konwergencja społeczna – nadal istnieją wyzwania

Employment rate (20-64), 2022

% of population aged 20-64

EU-27 = 74.6
The employment rate target is 78% by 2030.
Source: Eurostat (lfsd_r_lfe2empr)

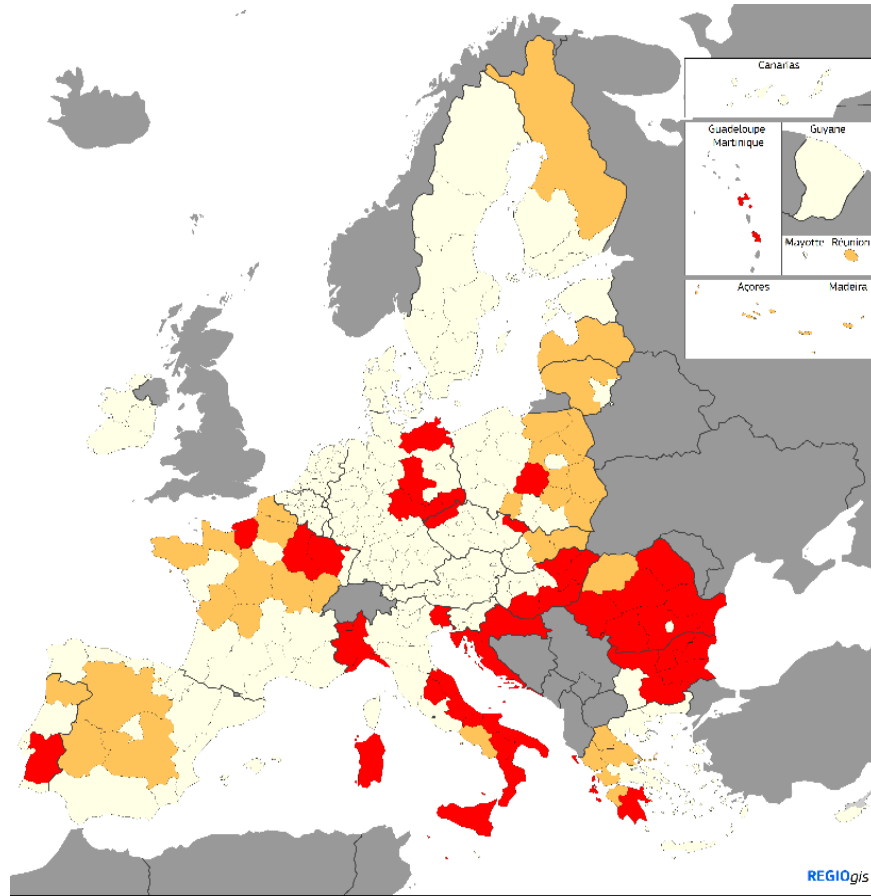
0 500 km
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Ogólna poprawa, w szczególności w zakresie włączenia społecznego i ograniczania ubóstwa w Europie Wschodniej
- W latach 2013–2022 stopa bezrobocia spadła o połowę w regionach słabiej rozwiniętych, do średnio 8% (PL 4%)
- Ogólny wzrost poziomu wykształcenia – przy koncentracji absolwentów szkół wyższych w miastach

LE CZ

- Rosnący niedobór siły roboczej i wykwalifikowanej siły roboczej, pogłębiony przez spadek demograficzny

Zmiany demograficzne

Regions in a talent development trap
and regions at risk of falling in a talent development trap

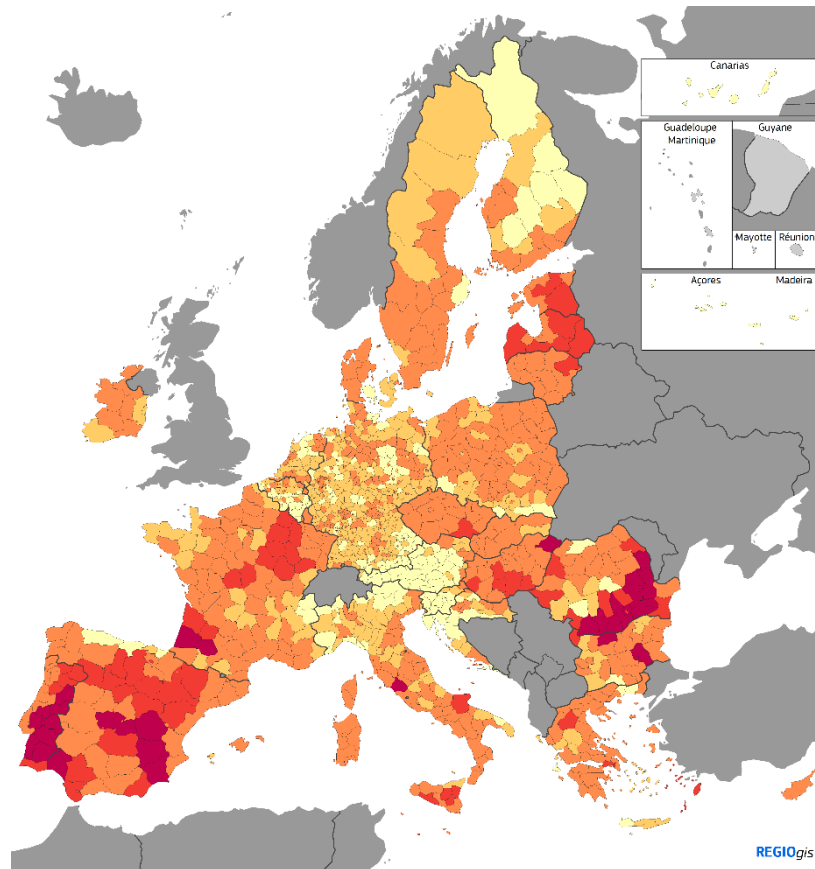
- Category
- Shrinking working-age population and lagging level of tertiary education
  - Net out-migration of people aged 15-39
  - Other regions

Source: DG REGIO based on Eurostat data
(demo_t_dzjan, demo_t_maogc, ifst_t_ifsdzpop)

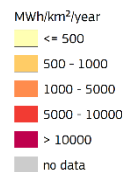
0 500 km
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Zmniejszenie liczby ludności w wieku produkcyjnym wymaga szybszego wzrostu wydajności i dostosowania – w planowaniu przestrzennym, usługach publicznych itp.
- Pułapka niedoboru talentów – regiony o malejącej liczbie ludności w wieku produkcyjnym i niskim odsetku wysoko wykwalifikowanych osób
- Ryzyko wpadnięcia w pułapkę niedoboru talentów – malejąca liczba ludności w wieku produkcyjnym **Świętokrzyskie**
- regiony o wysokiej migracji osób młodych (15–39) – **Polska Wschodnia i Opolskie**

Transformacja ekologiczna i cyfrowa wyzwania, ale również możliwości w zakresie spójności terytorialnej

Untapped potential for solar, wind and hydro power

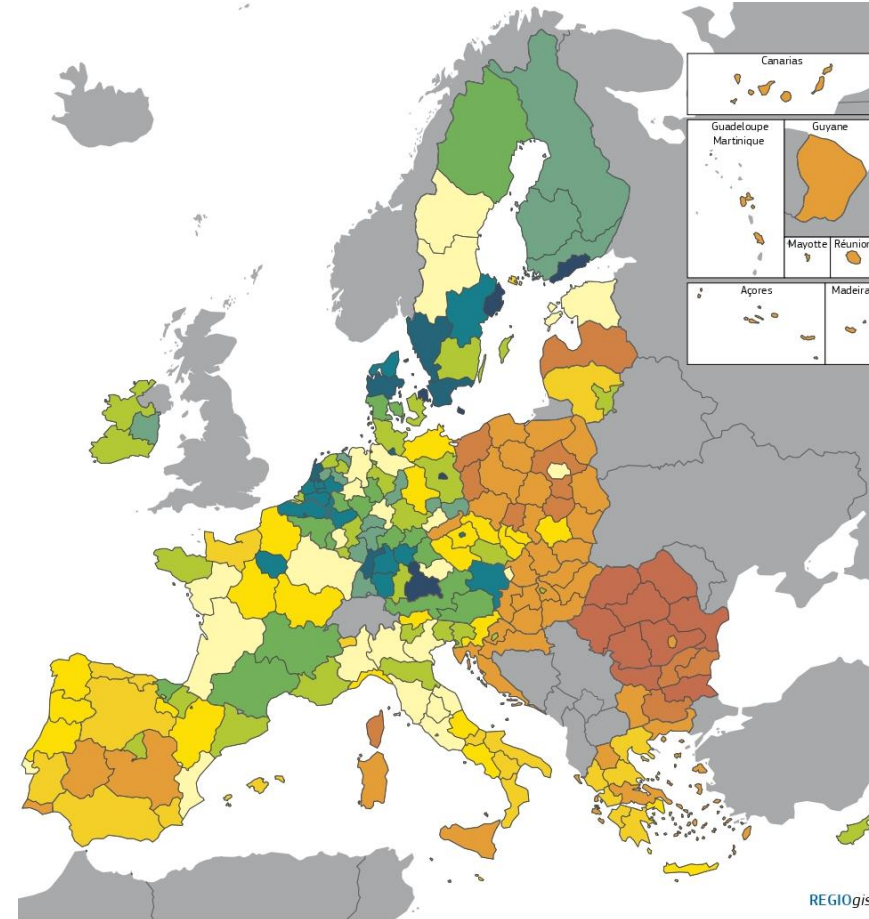

Potential annual production per unit area.
Source: JRC

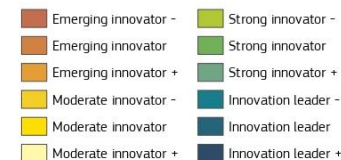
0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

REGIOgis

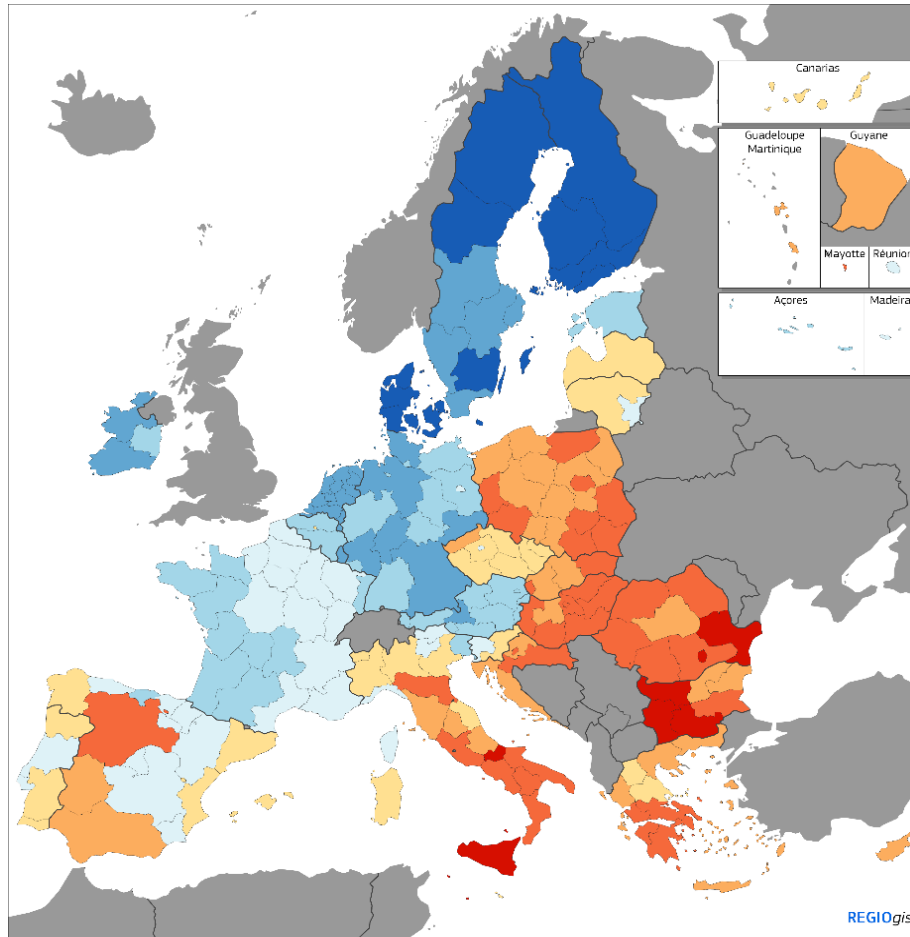
Map 5.3 Regional Innovation Scoreboard, 2023

Source: European Commission – Regional Innovation Scoreboard 2023 and European Innovation Scoreboard 2023.

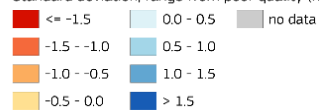

Nierozwiązane wyzwania mogą powiększyć dysproporcje terytorialne

European Quality of Government Index, 2024

Standard deviation, range from poor quality (negative) to high quality (positive)

EU = 0

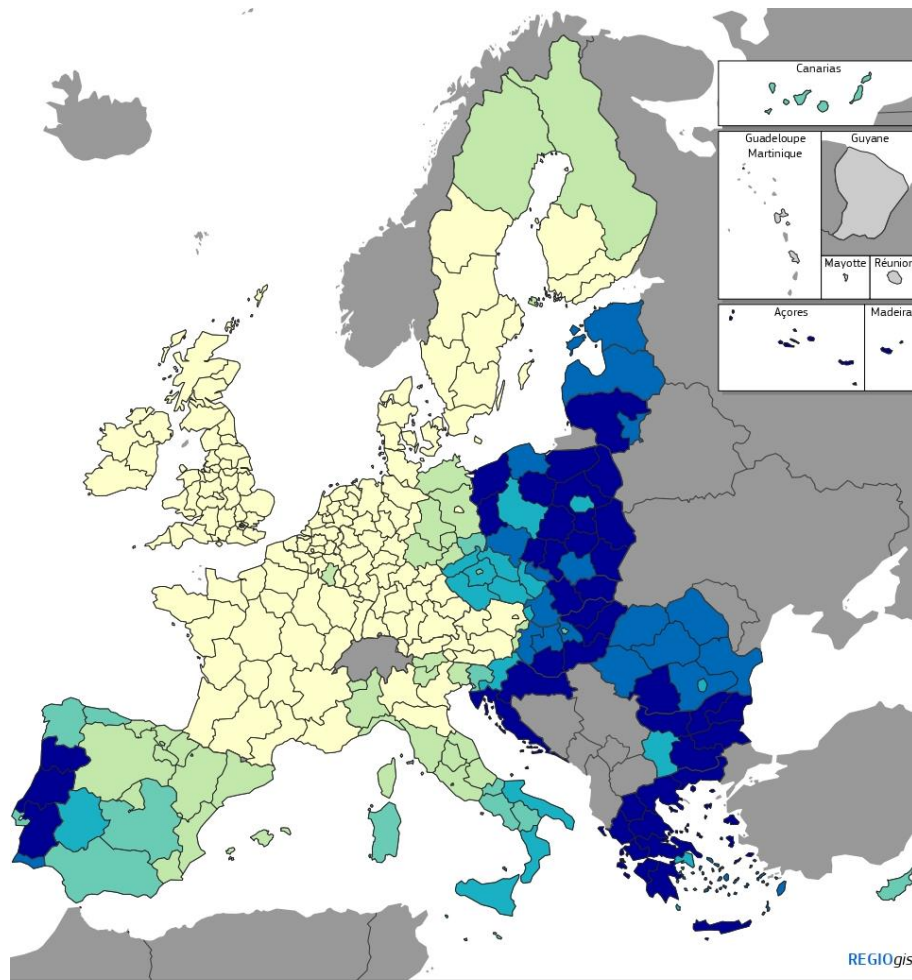
Source: The Quality of Government Institute, University of Gothenburg

0 500 km

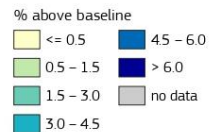
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- **Napięcia geopolityczne** (agresja Rosji; konflikt na Bliskim Wschodzie) poważnie dotyka regiony
Wschodnie regiony przygraniczne
Regiony południowe borykające się z wyzwaniami migracyjnymi
- **Braki w zarządzaniu publicznym** i zdolnościach administracyjnych utrudniają rozwój
- **Jakość instytucji** i praworządność – kluczowe dla zwrotu z inwestycji
- **Silna korelacja** między jakością zarządzania a wpływem inwestycji w ramach polityki spójności

Szacunkowy wpływ polityki spójności na PKB

Map 9.2 Impact of Cohesion Policy programmes 2014–2020 and 2021–2027 on GDP in NUTS 2 regions, 2030 (% increase relative to the baseline)

Source: RHOMOLO.

- Większy wpływ w regionach słabiej rozwiniętych
- Przewiduje się, że dzięki programom polityki spójności na lata 2014–2020 i 2021–2027 PKB będzie wyższy (do 2030 r.)
  - Od 3,65 % w warszawskim stołecznym
  - Do 11.69% w województwie świętokrzyskim

Dzięki inwestycjom polityki spójności.

Im mniej rozwinięty jest region, tym większy wpływ polityki spójności.

Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP)

Wejście w życie: 1 marca 2024 r.

STEP Cele i sektory

CELE

1. Wspieranie rozwoju/produkcji lub utrzymania pozycji i wzmacniania łańcuchów wartości technologii krytycznych (3 sektory).
2. Rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności o kluczowym znaczeniu dla wszystkich rodzajów wysokiej jakości miejsc pracy.

3 SEKTORY

Technologie cyfrowe i
zaawansowane innowacje

Czyste i zasobooszczędne
technologie

Bio
Tech

- Wytyczne Komisji dotyczące definicji sektorów STEP.

STEP Zmiany w rozporządzeniu na lata 2021–2027

- Należy stworzyć nowe priorytety STEP, aby korzystać z zachęt:
  - ❑ Płatności zaliczkowe w wysokości 30 % alokacji dla specjalnego priorytetu – zmiana programu przedłożona przez państwa członkowskie przed dniem **31 marca 2025 r.**
  - ❑ Maksymalna stopa współfinansowania w celu wsparcia celów STEP wynosi 100 %, ale zasady pomocy publicznej obowiązują.
  - ❑ Wsparcie dla przedsiębiorstw innych niż MŚP – kwalifikujących się w regionach słabiej rozwiniętych i przejściowych; w regionach lepiej rozwiniętych w państwach członkowskich, w których PKB na mieszkańca jest niższy od średniej UE-27
  - ❑ 20 % początkowej alokacji krajowej EFRR można przeznaczyć na priorytety STEP (kwota elastyczności).

STEP Zmiany w rozporządzeniu na lata 2021–2027

- ❑ Nowy cel szczegółowy w ramach CP 1 dla wszystkich sektorów STEP (tylko EFRR)
- ❑ Nowy cel szczegółowy w ramach CP 2 dotyczący wyłącznie czystych technologii (ERFD i CF)
- ❑ Wszystkie sektory STEP (nie tylko czysta technologia) mogłyby otrzymać wsparcie z FST.
- ❑ FST: +30 % płatności zaliczkowych wypłaconych automatycznie po wejściu w życie STEP
- ❑ Priorytety STEP będą wyłączone z przeglądu śródkresowego – zmiany w programie muszą być złożone przed 31.8.2024 r.
- ❑ Możliwość pełnego lub częściowego przydzielenia przez państwa członkowskie kwot elastyczności na STEP
- ❑ Krótszy termin zatwierdzenia zmiany programu (2 miesiące) – o ile nie zostaną zgłoszone inne zmiany w programie

Webinar

NAGRYWANIE

- [Webinarium na temat Platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy w polityce spójności \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Webstreaming

Dziękuję

© Unia Europejska, 2023.

O ile nie stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystanie tej prezentacji jest dozwolone na podstawie licencji [CC BY 4.0](#). Wykorzystanie lub zwielokrotnienie elementów, które nie należą do UE, może wymagać uzyskania zgody bezpośrednio od uprawnionych.

Slajd xx: element, którego dotyczywniosek, źródło: np. Fotolia.com; Slajd xx: element, którego dotyczywniosek, źródło: np. iStock.com